

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000038

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-01-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крупина Оксана Романівна

2. Oksana Krupyna

Кваліфікація: д.філософ, 033

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту: 08-09-2023

Спеціальність за освітою: 033 Філософія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1844

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02, 02.01.45, 02.01.79

Тема дисертації:

1. Суспільствознавча проблематика у творчості Євгена Спекторського
2. Social science problems in in creativity of Yevgen Spektorskyi

Реферат:

1. Крупина О. Р. Суспільствознавча проблематика у творчості Євгена Спекторського. п Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 033 «Філософія». Національний університет «Кієво-Могилянська академія». – Національний університет «Кієво-Могилянська академія», Київ, 2023. Дисертаційна робота є цілісним історико-філософським дослідженням суспільствознавчого доробку Євгена Васильовича Спекторського (03[15].10.1875п03.03.1951) – видатного філософа, правознавця, вченого- енциклопедиста, громадського й освітянського діяча, чия академічна діяльність у 1914п1919 рр. стала невід'ємною часткою історії київського Університету Св. Володимира. Професор і декан юридичного факультету (1918), останній ректор університету (1918–1919), один з ініціаторів й очільник київського Науково-філософського товариства (1914–1918), він залишив значний доробок у царині філософії права, методології соціальних наук, етики, філософії культури, а також помітний слід в історії академічної філософії України. Як з'ясовано в дисертації, чільне місце у працях Є. В. Спекторського належить філософсько-суспільствознавчій проблематиці, яка досі

залишалася одним із найменш досліджених аспектів його багатогранної спадщини. Поняття «суспільствознавство» проникає всю творчість мислителя та охоплює не лише науку про суспільство в її сучасному розумінні, а й комплекс тих теоретико-методологічних питань філософського й передусім гносеологічного характеру, що визначали зміст актуальних знань про суспільство кінця XIX – першої половини XX ст. Як доведено у роботі, дослідження ключових суспільствознавчих проблем (онтологічних, етичних, філософсько-правових, метафізичних та релігійних) пов'язує різнопланові інтелектуальні пошуки Є. В. Спекторського в єдине ціле й увиразнює еволюцію його філософських поглядів. Крім того, власне суспільствознавчі студії мислителя, що засвідчують високий рівень обізнаності з історією й актуальними тенденціями західноєвропейської філософії та науки, постають його своєрідною «візитівкою» у західному академічному середовищі й забезпечують цілком органічне долучення до кола провідних суспільствознавців першої половини XX ст. Фокусуючи увагу на суспільствознавчому компоненті творчої спадщини Євгена Спекторського, дисертація має за мету історико-філософський аналіз його доробку в цій царині, визначення змісту та специфіки розуміння суспільства і суспільних наук на всіх етапах його творчої біографії.

Спираючись на комплексний методологічний підхід і потужний джерельний фундамент у вигляді не лише друкованих праць, а й численних рукописів, документів та матеріалів з архівів Києва, Любляни (Республіка Словенія) та Праги (Чеська республіка), значну частину яких уведено до наукового обігу вперше, авторка доводить, що теоретико-методологічні рефлексії з питань суспільствознавства і представленого в ньому комплексу суспільних наук становлять стрижень інтелектуальної діяльності Є. В. Спекторського, а також простежує трансформацію його суспільствознавчих поглядів протягом усієї інтелектуальної біографії. У роботі визначено, зокрема, пріоритетну роль вивчення філософських проблем об'єктивності знання, методології наук і дослідження соціального життя у його етичному вимірі на ранньому етапі творчості мислителя, пов'язаному з рецепцією марбурзького неокантіанства і позначеному потужним антипозитивістським спрямуванням та спробами розбудови раціональної етики як основи розумної організації суспільного життя. Вперше доведено, що подальші суспільствознавчі студії Є. В. Спекторського демонструють значну еволюцію його методологічних настанов та спробу розробки власного вчення про суспільні науки на підставі генетичного методу та історико-філософського дослідження соціальної науки XVII ст. Реконструюючи запропоновану вченим класифікацію наук, ґрунтовану на ідеалі раціональної науки і розумінні людини як моральної істоти, наділеної свободою волі та розумом, авторка з'ясовує, що визначальною рисою суспільних наук Є. В. Спекторський вважав їх моральний характер і розкриває особливості його розуміння правознавства як «моральної соціології» п абстрактно-раціональної суспільної науки, що опікується як ідеальними нормами належного, так і актуальними проблемами та викликами суспільства. У роботі вперше доведено важливе місце та реконструйовано зміст суспільствознавчих студій мислителя на завершальному етапі його творчої еволюції, позначеному християнським світобаченням та розбудовою християнської соціології й водночас збереженням відданості ідеалам раціональності та науки. Ключові слова: Є. В. Спекторський, історія філософії, академічна філософія, методологія, суспільствознавство, суспільні науки, класифікація наук, етика, неокантіанство, християнська соціологія.

2. The dissertation is a comprehensive historical-philosophical study of the social science legacy of Yevgen Vasyliovych Spektorskyi (03[15].10.1875-03.03.1951) p an outstanding philosopher, jurist, scholar with encyclopaedic knowledge, public and educational figure whose academic activity in 1914-1919 became an integral part of the history of Saint Volodymyr University in Kyiv. Professor and dean of the Faculty of Law (1918), the last rector of the university (1918-1919), one of the initiators and head of the Kyiv Scientific and Philosophical Society (1914-1918), he made a significant contribution to the realm of philosophy of law, methodology of social sciences, ethics, philosophy of culture, and left a noticeable mark in the history of academic philosophy in Ukraine. As it is revealed in the dissertation, a prominent place in Spektorskyi's writings belongs to the issues of philosophy and social science, which until now remained one of the least researched aspects of his multifaceted legacy. The concept of 'social science' penetrates the entire thinker's legacy and covers not only the social science in its modern meaning, but also a complex of those theoretical and methodological questions of a philosophical and, above all, epistemological realms which determined the content of up-to-date knowledge about society at the end of the

19th to the first half of the 20th centuries. As it is proven in the work, the study on key social science problems (ontological, ethical, legal philosophical, metaphysical, and religious) unites Spektorskyi's multifaceted intellectual investigations, and highlights the evolution of his philosophical views. In addition, Spektorskyi's studies of social science, which prove his high level of knowledge of the history and current trends of Western European philosophy and science, became his kind of 'a showpiece' in the Western academic environment and ensured his completely organic inclusion in the circle of leading social scientists of the first half of the 20th century. Concentrating on the social science component of Yevhen Spektorskyi's creative legacy, the dissertation aims at a historical-philosophical analysis of his work in this area, and at the outline of the content and particularities of his notion of society and social sciences at all stages of his intellectual biography. On a basis of a complex methodological approach and a solid source foundation formed not only of printed works, but also of numerous manuscripts, documents, and materials from the archives in Kyiv, Ljubljana (Republic of Slovenia) and Prague (Czech Republic), a significant part of which has been introduced into scientific circulation for the first time, the author proves that theoretical and methodological reflections upon issues of social studies and a complex of social sciences presented in them constitute the core of Spektorskyi's intellectual activity, and explores the transformation of his views on the social science throughout his entire intellectual biography. In particular, the work demonstrates that at the early stage of the thinker's career the key role in his studies belonged to the examination on philosophical problems regarding objectivity of knowledge, the methodology of sciences and the study of social life in its ethical dimension. This period is associated with the reception of Marburg neo-Kantianism and marked by a powerful anti-positivist direction and attempts to build rational ethics as the foundations of a reasonable organization of social life. For the first time, it has been proven that Spektorskyi's further studies of social science demonstrate a significant evolution of his methodological bases and an attempt to develop his own doctrine of social sciences based on the genetic method and historical-philosophical research into social science in the 17th century. Reconstructing Spektorskyi's classification of sciences based on the ideal of rational science and the notion of man as a moral being endowed with free will and reason, the author finds out that Spektorskyi considered the defining feature of social sciences to be their moral character. Furthermore, she reveals the peculiarities of philosopher's understanding of jurisprudence as 'moral sociology', thus an abstract and rational social science that works both with ideal norms of what is proper and with pressing problems and challenges in society. For the first time, the work proves the importance and reconstructs the content of the thinker's social science studies at the final stage of his creative evolution, characterized by a Christian world view and the development of Christian sociology, whereas maintaining devotion to the ideals of rationality and science.

Keywords: Yevhen Spektorskyi, history of philosophy, academic philosophy, methodology, social studies, classification of sciences, ethics, neo-Kantian philosophy, Christian sociology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Слободян О. Р. На перетині раціонального і морального: суспільствознавство як наука у трактуванні Євгена Спекторського // Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство. 2020. Т. 6. С. 47–57.
- Plašienkova Z., Slobodian O. Some ethical-religious views of Nikolai O. Lossky and Eugene V. Spektorsky (searching for thought parallels) // Studia Philosophica. Vol. 66 (no 2). 2019. P. 7–23.

- Слободян О. Р. Рецепція ідей марбурзького неокантіанства у ранній період творчості Євгена Спекторського // Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство. 2018. Т. 2. С. 35–42.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачук Марина Леонідівна
2. Maryna Tkachuk

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3944-4437

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шашкова Людмила Олексіївна
2. Lyudmyla Shashkova

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Йосипенко Сергій Львович

2. Serhii Yosypenko

Кваліфікація: д. філ. н., старший науковий співробітник, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5928-6638

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417012

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пастушенко Людмила Андріївна

2. Lyudmyla Pastushenko

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козловський Віктор Петрович

2. Viktor Kozlovskiy

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8302-3977

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Менжулін Вадим Ігорович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Менжулін Вадим Ігорович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Басенко Олена Едуардівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна